

NO ARRACONEM LA PAU II

Escola de Saad Ma'zal Nawfal , Campament Jaramana , Síria.
© 2013 UNRWA Foto de Calore Al Farah.

Una mirada sobre la població refugiada de Palestina des de la solidaritat de les aules valencianes

comité autonòmic
unrwa
comunitat valenciana

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Participació,
Transparència, Cooperació
i Qualitat Democràtica

*En 1948,
700.000 palestins i palestines
van ser desposseïts de terres, cases i records, i
es van convertir en persones refugiades.*

*Hui en són més de cinc milions,
un quart de la població refugiada del món.*

Edició: UNRWA Comunitat Valenciana

Disseny: www.ee-comunicacion.com

Fotografies: Arxiu fotogràfic UNRWA

Textos: UNRWA Comunitat Valenciana i alumnat dels instituts d'Educació Secundària El Ravatxol, La Garrigosa, Massamagrell i Misericòrdia de València.

Depòsit Legal: M-24907-2019

València, juliol del 2019

UNRWA Comunitat Valenciana
Agència de les Nacions Unides per a la població refugiada de Palestina

comité autonòmic
unrwa
comunitat valenciana

C/ Roger de Llòria, 14, 3, C, València

Telèfon: 963 31 36 15

comvalenciana@unrwa.es

www.unrwa.es

www.esuelasporlapaz.es

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Participació,
Transparència, Cooperació
i Qualitat Democràtica

La publicació s'ha fet amb el suport financer de la Generalitat Valenciana.

Les opinions de les autores i els autors dels microrelats expressades en la publicació no reflectixen necessàriament la posició i l'opinió de la UNRWA Comunitat Valenciana i de la Generalitat Valenciana.

Continguts publicats amb la llicència CC by-SA:

Creative Commons - Reconeixement - No comercial - Sense obra derivada.

Es permet que altres puguen descarregar les obres i compartir-les amb altres persones, sempre que se'n reconega l'autoria, però no es poden canviar de cap manera ni es poden utilitzar comercialment..

ÍNDEX

Qui som	2	LA FUGIDA	27
		<i>Manzanita (IES Massamagrell)</i>	
Construint ciutadania global	6	LA NOVA PALESTINA	28
		<i>Lila (IES El Ravatxol)</i>	
La població refugiada de Palestina	8	LES CARTES	29
		<i>Aalexandraa_84 (IES El Ravatxol)</i>	
Microrelats sobre la població refugiada de Palestina des de la solidaritat de les aules valencianes	11	EL MEU DIARI	31
		<i>Maddye (IES El Ravatxol)</i>	
ALGUNA HISTÒRIA AMB MARUN	12	PINTURES PER LA IGUALTAT	33
<i>Heaven84 (IES Misericòrdia)</i>		<i>E.M.S (IES Misericòrdia)</i>	
EL COMENÇAMENT	13	PER ALGUNA COSA S'HA DE COMENÇAR	34
<i>Pablo López (IES El Ravatxol)</i>		<i>Chami (IES Massamagrell)</i>	
EL DESPERTAR DE CYRINE	14	PER PALESTINA	35
<i>Talín (IES Misericòrdia)</i>		<i>Alfa (IES Massamagrell)</i>	
L'INCIDENT	15	SENSE ELECCIÓ	36
<i>Queen (IES La Garrigosa)</i>		<i>Solli (IES Massamagrell)</i>	
EL RECORD DE PALESTINA	17	NOMÉS UN	37
<i>Paris (IES El Ravatxol)</i>		<i>Aznakkkk (IES Massamagrell)</i>	
EL SILENCI NO ÉS UNA OPCIÓ	19	UN DIA COM QUALSEVOL ALTRE	38
<i>Martina Hernández (IES Massamagrell)</i>		<i>MZ4 (IES Massamagrell)</i>	
EL SOMNI DE HANA	20	UN DIA QUALSEVOL	39
<i>La rosa de los vientos (IES Massamagrell)</i>		<i>Miinetu (IES Massamagrell)</i>	
ESPERANÇA PER CORRESPONDÈNCIA	21	VALORAR	40
<i>Grecia 27 (IES Misericòrdia)</i>		<i>El pez (IES Massamagrell)</i>	
FARAH	23	I SI RES ÉS TOT?	41
<i>Fe (IES Massamagrell)</i>		<i>Loser (IES Massamagrell)</i>	
PER MOLTS ANYS	24		
<i>Tabassum (IES El Ravatxol)</i>			
LA CÀMERA	26		
<i>Lucie LeNoir (IES Misericòrdia)</i>			

QUI SOM

L'Agència de les Nacions Unides per a la població refugiada de Palestina (UNRWA) la va establir l'Assemblea General de les Nacions Unides en 1949 i va començar les operacions l'1 de maig de 1950, amb el mandat de proporcionar assistència i protecció a les més de 700.000 persones palestines que es van veure obligades a abandonar sa casa i buscar refugi durant la primera guerra araboisraeliana de 1948.

La UNRWA ha treballat sense interrupció durant quasi set dècades pel benestar i el desenvolupament humà al llarg de quatre generacions de refugiats de Palestina, tant en temps de relativa calma a l'Orient Pròxim com en temps d'enfrontament armat. Originalment concebuda com una organització temporal per a un període de tres anys, l'agència ha adaptat gradualment els programes per a satisfer les necessitats canviants de la població refugiada de Palestina, que hui és de **5,4 milions de persones a Jordània, el Líban, Síria i el territori palestí ocupat**, un quart del total de la població refugiada en el món i un quaranta per cent de la població refugiada de llarga duració. Esperen una solució justa i definitiva a la situació difícil que viuen.

L'agència treballa en salut, educació, servicis socials, infraestructures i millora dels campaments (58), microfinançament, protecció i ajuda humanitària i d'emergència. Per a dur-ho a terme tot això, gestiona més de mil cent instal·lacions en les quals treballen més de 31.000 persones com a treballadores huma-

nitàries, el noranta-cinc per cent de les quals té estatus de refugiada. Com a exemple de compromís internacional per al desenvolupament humà de la població refugiada de Palestina, la UNRWA presta servicis sense intermediaris a la població refugiada. La UNRWA gestiona directament 708 escoles a les quals van 532.857 alumnes en tot l'Orient Pròxim. A més, l'agència presta atenció sanitària en 143 centres de salut d'atenció primària i gestiona seixanta-un centres d'atenció social i de formació per a dones, cinquanta-dos centres de rehabilitació i desenvolupament comunitari, a més d'altres programes de servicis comunitaris.

La UNRWA està finançada quasi íntegrament amb les contribucions voluntàries dels Estats membres de les Nacions Unides, d'institucions i de la ciutadania.

El compromís de la UNRWA Comunitat Valenciana

Creada en el 2006, la UNRWA Comunitat Valenciana té dos objectius fonamentals: donar a conèixer a la societat valenciana la situació en la qual viu la població refugiada de Palestina i difondre la labor humanitària que fa des de fa vora setanta anys. A més, el comitè recapta fons, tant públics com privats, per a donar suport a la UNRWA en el manteniment dels servicis que presta a la població palestina. Treballa en acció humanitària, desenvolupament i educació per a la ciutadania global. Com a eixos transversals, du a terme la seua labor des de la promoció dels drets humans, el dret internacional humanitari, la cultura de la pau i la igualtat de gènere.

Jocs d'estiu a Gaza, 2010. © Shareef Sarhan / Arxiu UNRWA.

Gaudint del mar de Gaza © Autoria desconeguda / Arxiu UNRWA

unrwa
españa

Zonas de operación

Población por área

Total: 6.021.510

10 campamentos
2.327.540
personas registradas

JORDANIA

19 campamentos
1.022.870
personas registradas

8 campamentos
1.515.649
personas registradas

Compañía establecida en 1948	Compañía establecida en 1948	Compañía establecida en 1948	Población
●	▲	▲	6.000 - 25.000
●	▲	▲	25.000 - 50.000
●	▲	▲	50.000 - 110.000

Checkpoint	Mura completamente	Mura en construcción	Mura planificada
●	—	—	—

*Incluye refugiados registrados y otras personas registradas por los servicios de INSWA. Total de cifras de población actualizadas a enero de 2018.
 *يشمل اللاجئين المسجلين وغيرهم من الأشخاص المسجلين من قبل دائرة شؤون اللاجئين في وزارة الداخلية الفلسطينية. إجمالي أرقام السكان محدثات في كانون الثاني/يناير 2018.

CONSTRUINT CIUTADANIA GLOBAL

En la UNRWA Comunitat Valenciana, **entendem l'educació per a una ciutadania global com** «un procés educatiu constant, aplicable a les diferents esferes de la vida, que pretén, des de la realitat quotidiana, a través del coneixement, sentit crític, valors, actituds i eines, construir ciutadania global compromesa, corresponsable i activa amb la lluita contra la pobresa, les injustícies i les desigualtats, promovent els drets humans i un desenvolupament humà inclusiu, equitatiu i sostenible en el temps».

En el procés dit, **el treball de promoure, garantir, respectar i defensar els drets humans és més important que mai**, en un **context global** que es caracteritza per canvis profunds a escala econòmica, política, cultural i social; per la desigualtat en la redistribució de la riquesa; per nous models de desenvolupament i relacions humanes; per nous desafiaments ambientals i riscos relacionats amb el canvi climàtic; per l'augment de la mobilitat humana, en particular la forçosa per conflictes o crisis humanitàries que fa que la població fuja dels seus països buscant protecció internacional, com és el cas de les persones refugiades; per l'alt grau de vulneració dels drets humans que la població refugiada patix, i per l'existència de tendències cap a la discriminació, la intolerància, el racisme i la xenofòbia contra la població refugiada o la població en situació de mobilitat humana, així com

d'estereotips relacionats amb creences i actituds que atempten contra els valors de dignitat i igualtat de tots els éssers humans, fomenten «discursos de l'odi» i deterioren el nivell de cohesió social, resulta d'una importància fonamental fomentar el procés de construcció d'una ciutadania global compromesa activament amb la construcció d'una realitat més sostenible i equitativa.

D'una banda, al setembre del 2015, **més de cent cinquanta caps d'Estat i de Govern** es van reunir en la cimera del desenvolupament sostenible i **van aprovar l'Agenda 2030**. Agenda que conté **dèsset objectius, anomenats objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, d'aplicació universal, que, des de l'1 de gener del 2016, guien els esforços dels països per aconseguir un món sostenible l'any 2030. Presenten la singularitat d'instar tots els països, amb independència del nivell d'ingressos, a adoptar mesures per a promoure el desenvolupament sense comprometre les necessitats de les generacions futures alhora que protegeixen el planeta. Basada en el Dret Internacional dels Drets Humans, l'Agenda 2030 presenta oportunitats decisives per a fomentar la garantia i protecció dels drets humans entre tots els éssers humans, sense discriminació. La interrelació és de dos vies: la protecció dels drets humans contribueix als ODS, així com l'avanç cap a l'assoliment dels ODS contribueix als drets humans.

En l'avanç en l'assoliment de l'agenda, no podem deixar arrere la població refugiada de Palestina, més de cinc milions de persones en situació de refugiades, més de setanta anys de dignitat i resiliència.

Des d'eixe enfocament, la UNRWA Comunitat Valenciana reconeix la importància de

treballar en espais formals i promoure en l'alumnat els coneixements, les habilitats, les actituds i els valors que el porten a desenvolupar la seua vida de manera sostenible i amb criteri propi, que faciliten la construcció de condicions socials més justes i equitatives.

Un dels projectes que hi contribueix és «No arraconem la pau: mobilització pels drets humans i els ODS a les aules valencianes», que du a terme la UNRWA Comunitat Valenciana entre l'agost del 2018 i el gener del 2020 amb el suport financer de la Generalitat Valenciana. Una intervenció que pretén contribuir a formar una ciutadania valenciana global, conscient, solidària i mobilitzada amb el compliment dels drets humans i els objectius de desenvolupament sostenible des de la realitat de la població refugiada de Palestina. Per a fer-ho, l'entitat desplega una programació pedagògica que ha permès incrementar el coneixement i la consciència crítica de vora 350 alumnes i vint-i-quatre docents de tercer i quart d'ESO de quatre instituts valencians d'Educació Secundària Obligatòria: Massamagrell, La Garrigosa, El Ravatxol i Misericòrdia. A més de formació per al professorat, la intervenció inclou diversos tallers d'educació en Drets Humans i en els Objectius de Desenvolupament Sostenible amb l'alumnat, des del coneixement fins a la reflexió, que han inclòs testimoniatges de vida de persones refugiades de Palestina amb les quals empatitzar i conèixer de primera persona la realitat del col·lectiu.

Durant el curs escolar 2018-2019, el programa ha impulsat la mobilització de l'alumnat a través d'una metodologia centrada en l'**escriptura creativa** i la participació en la segona edició del **concurs de microrelats «No arraconem la pau»** com a acció de

mobilització per a promoure els drets humans a través de la realitat de la població refugiada de Palestina, seguint el solc de la primera edició de l'any 2016 en què participaren els instituts Ferrer i Guàrdia, Les Alfàbegues i Massamagrell.

La UNRWA Comunitat Valenciana ha volgut premiar i reconèixer la creativitat de l'alumnat valencià a través del concurs, alhora que ha fomentat competències socials i cíviques i la comunicació lingüística sobre la base dels valors ètics, incentivant l'escriptura i descobrint el talent literari com a eines de participació, sensibilització i mobilització social.

Este llibre de microrelats **No ARRACONEM LA PAU** ll inclou els vint-i-quatre relats que han escrit alumnes de catorze i quinze anys i que el jurat del concurs, compost per diferents integrants de la UNRWA Espanya i l'escriptor Álvaro García, han seleccionat.

Fruïu-ne llegint-lo!

Moutaz Ala'raj, Gaza , Segon premi 2013, "Clothes lines" ("Tendederos").
© 2013 / Arxiu UNRWA.

LA POBLACIÓ REFUGIADA DE PALESTINA

Des de la guerra araboisraeliana de 1948, 5,4 milions d'habitants de la Palestina històrica viuen com a refugiats dins del seu propi territori o en altres països de l'Orient Pròxim, com ara Síria, el Líban i Jordània.

Campaments assetjats en ple conflicte siríà, zones sotmeses a bloqueig militar com ara Gaza, ciutats devastades pels bombardejos, llocs amb un accés difícil per a l'ajuda humanitària... Són els escenaris on transcorre la vida de la població refugiada de Palestina, des que un conflicte polític la sorprenyera, sense avisar abans, fa més de setanta anys.

Segons la UNRWA, es consideren refugiades de Palestina les persones que tenien com a «lloc de residència habitual Palestina durant el període comprés entre l'1 de juny de 1946 i el 15 de maig de 1948, i que van perdre sa casa i els mitjans de subsistència com a resultat del conflicte de 1948». Els descendents d'eixes persones també tenen els mateixos drets per a l'agència.

Hui, quasi una quarta part de la població refugiada del món és refugiada de Palestina i fa més de setanta anys que viuen en eixa situació. Són la població refugiada més antiga del món. Després de més de mig segle de patiment, la població refugiada de Palestina continua anhelant la tornada a casa i el reconeixement de la injustícia en la qual viuen sotmesos. Una espera que no tindrà fi fins que no es trobe una solució justa i definitiva a la situació difícil que viuen.

Els desafiaments que afronten són específics depenent de la comunitat d'acolliment. Al territori palestí ocupat, l'ocupació militar suposa una violació continuada dels drets, amb incursions militars freqüents, demolició

de les seues cases, fets que els condemnen a la pobresa crònica, al desplaçament forçós... Un desastre que es prolonga per causa d'unes polítiques que incomplixen sistemàticament el dret internacional i impossibiliten la resolució pacífica d'un conflicte que no degué produir-se mai. A Síria, s'enfronten a una guerra que ja dura quasi una dècada. Al Líban, la població palestina refugiada està exclosa d'aspectes clau de la vida social, política i econòmica. A Jordània, on viu la major part, tot i que molts tenen accés a servicis governamentals i ciutadania jordana, n'hi ha minories que estan subjectes a restriccions legals que en limiten els drets.

GAZA, MÉS D'UNA DÈCADA DE BLOQUEIG

Després de dècades de conflicte, i a causa del bloqueig que imposa Israel des del 2007, la situació socioeconòmica a la franja de Gaza s'ha vist afectada greument. La major part de la població travessa dificultats importants.

Durant la darrera dècada, les condicions de vida a la franja, un dels llocs més densament poblats del món, han empitjorat considerablement. Les últimes ofensives militars, així com el bloqueig que Israel imposa sobre la zona, han provocat que el huitanta per cent de la població depenga completament de l'ajuda internacional.

El bloqueig, que es va endurir arran de la victòria de Hamas en les eleccions del juny del 2007 i la presa de poder, ha delmat les vides dels habitants i també dels mitjans de subsistència que tenen.

A Gaza, sense possibilitat d'entrar i d'eixir, i amb unes restriccions inhumanes a la importació i exportació de béns i mercaderies, una població ben formada i amb una qualificació professional alta patix l'obstaculització constant de les oportunitats de desenvolupament personal i col·lectiu que tenen. La taxa d'atur a Gaza és de més del cinquanta per cent, una de les més altes de món, i s'eleva encara més quan es tracta de jòvens i dones.

En unes condicions així d'extremes viuen més d'1,9 milions d'habitants de la franja de Gaza, dels quals, 1,4 milions són persones refugiades de Palestina.

CISJORDÀNIA, CLOSA PEL MUR

Cisjordània ocupa 5.500 quilòmetres quadrats, i té una població d'uns 2,4 milions de persones, de les quals més de 820.000 estan registrades com a refugiades. La quarta part de la població refugiada de Palestina a Cisjordània viu en els dènou campaments que la UNRWA gestiona a la zona. La resta ho fan en ciutats i pobles.

A Cisjordània, la població refugiada de Palestina patix una violació contínua dels drets, desplaçament prolongat i repetit, expansió d'assentaments, demolició de les seues cases i altres béns, i violència, particularment durant les operacions militars israelianes en els campaments, que es produïxen de mitjana dos vegades al dia.

Igual que la majoria de la població palestina, las persones refugiades també patixen restriccions estrictes de moviment i continuen privades de l'accés a servicis bàsics com la terra o l'aigua. El mur, una de les manifestacions més visibles de l'ocupació, agreuja encara més la fragmentació del territori, impediex l'accés als servicis, recursos i mitjans de subsistència. Una de les conseqüències més immediates és l'índex de desocupació alt que hi ha, fet que deriva en nivells de pobresa i privació més alts. Les cases destinen, de mitjana, la mitat dels ingressos a alimentació, i una quantitat molt xicoteta es destina a altres necessitats bàsiques com la vivenda o l'educació.

Als problemes econòmics, s'ha d'afegir que els campaments en els quals viuen estan densament poblats. La densitat de població alta i el creixement ràpid han posat a prova la infraestructura dels campaments. Les persones residents amplien sovint les cases sense una planificació adequada, i les velles xarxes de clavegueram són insuficients per a sanejar els carrers que creixen sense control. Una situació que pot derivar en una crisi

sanitària. La falta d'espai afecta especialment els més menuts, que no tenen parcs i zones de joc.

La pràctica israeliana d'assolar cases, infraestructura bàsica i altres fonts de manteniment continua devastant les famílies i comunitats palestines a Jerusalem est i al seixanta per cent de Cisjordània que controla Israel, conegut com l'Àrea C. Demolicions que es duen a terme al·legant falta de permisos de construcció israelians, necessaris per a construir en eixes zones que controla Israel, uns permisos quasi impossibles d'aconseguir en un règim de construcció restrictiu i discriminatori. Més del noranta-quatre per cent de totes les sol·licituds de permisos palestins s'han rebutjat en els darrers anys.

El desplaçament té conseqüències socials, psicològiques, emocionals i financeres devastadores. Moltes de les persones afectades ja viuen en situacions de pobresa i les demolicions els porten a una deterioració significativa de les condicions de vida. A més, les persones afectades per demolicions també patixen una deterioració de la salut; accés limitat a aliments, i restriccions en l'accés a terra, aigua, mercats i servicis essencials. L'impacte de les demolicions de vivendes en la xicalla resulta especialment devastador. Molts mostren signes de trastorn d'estrés postraumàtic, depressió i ansietat.

SÍRIA, EL REFUGI IMPOSSIBLE

Després de huit anys de guerra a Síria, la població civil continua patint les conseqüències d'un conflicte brutal. A falta d'una solució política definitiva, la violència intensa i generalitzada ha causat milers de morts i ferits. El nombre de desplaçaments interns és ingent, igual que les necessitats humanitàries.

La població refugiada de Palestina està entre les més vulnerables del conflicte. De les aproximadament 438.000 persones refugiades de Palestina que hi ha dins de Síria, més del noranta-cinc per cent necessiten assistència humanitària continuada per a

sobreviure.

La majoria de les persones refugiades que van fugir de Palestina a Síria en 1948 provenien del nord de la regió, principalment de Safad, Haifa i Jaffa. Com a conseqüència de l'ocupació israeliana dels alts del Golan, cent mil persones més van travessar la frontera, entre les quals hi havia moltes refugiades de Palestina. La guerra del Líban en 1982 també va provocar un èxode de persones que es van desplaçar cap a Síria.

Ara, la població refugiada de Palestina a Síria s'enfronta a un altre desplaçament. Quasi 254.000 han hagut de fugir de les seues cases i es troben desplaçades dins del país. Es calcula que 13.500 estan atrapades en zones d'accés difícil en les quals l'accés humanitari continua sent un desafiament.

El conflicte armat que sacseja el país des del 2011 ha afectat greument l'economia: l'afonament de la moneda, la inflació galopant o la reducció d'oportunitats laborals han causat un gran impacte en la vida de la població refugiada palestina.

EL LÍBAN, VIURE SENSE DRETS

Al Líban hi ha registrades més de 500.000 persones refugiades de Palestina, cosa que representa vora el deu per cent de la població del país, un estat molt xicotet i molt densament poblat en l'actualitat, especialment perquè ha acollit una part important de les persones refugiades a conseqüència del conflicte a Síria, tant sirianes com palestines.

La població refugiada de Palestina s'enfronta a una situació especialment difícil dins del Líban, ja que no hi té reconeguts els drets humans bàsics. Per exemple, està exclosa de la majoria dels servicis públics, i no pot exercir trenta-nou professions. Ni tan sols és considerada formalment com a ciutadania d'un altre Estat, per la qual cosa no pot reclamar els mateixos drets que les altres persones estrangeres que hi viuen i treballen. En una situació de discriminació com la dita, la majoria de persones refugiades de Palestina

al Líban depén enterament de l'assistència de la UNRWA per a donar resposta a les necessitats més bàsiques que tenen.

Una de les preocupacions més grans que tenen al Líban és el cost econòmic alt que pot suposar l'hospitalització en cas de malaltia. La UNRWA proporciona assistència sanitària primària bàsica, però només pot cobrir les factures de l'atenció hospitalària de manera parcial. Uns costos que no estan a l'abast de la major part de les persones, que sovint han de triar entre renunciar a un tractament mèdic essencial o contraure un deute.

La població refugiada també està subjecta a restriccions importants en matèria d'ocupació. En el 2005 es va aprovar una llei que permetia els refugiats nascuts al Líban treballar en els sectors administratius, per exemple. No obstant això, no poden exercir professions com ara metge, dentista, advocat, enginyer o comptable.

Encara que molts refugiats troben faena, sovint es tracta d'ocupacions estacionals o temporals, amb uns salaris baixos i sense beneficis socials ni assistencials. Hi ha signes clars que és una situació que debilita el compromís de la comunitat amb l'educació, i provoca el desencantament entre la joventut.

JORDÀNIA, CIUTADANIA DE SEGONA

A Jordània hi ha registrades més de 2.200.000 persones refugiades de Palestina. Pràcticament totes tenen ciutadania plena en el país jordà, a excepció de les 140.000 provinents de Gaza, que poden tindre passaports temporals que no impliquen ciutadania, i no tenen dret a votar ni a treballar en el govern.

Hi ha deu campaments oficials de la UNRWA a Jordània, a més de tres no oficials. Moltes persones refugiades de Palestina viuen als voltants dels campaments, en les condicions socioeconòmiques molt similars.

MICRORELATS SOBRE LA POBLACIÓ REFUGIADA DE PALESTINA DES DE LA SOLIDARITAT DE LES AULES VALENCIANES

Camp de Nuseirat, Gaza.
Primer premi 2015 "We Deserve Life".
© UNRWA 2015 / Foto de Hassan Hosni al-Jadi.

ALGUNA HISTÒRIA AMB MARUN

Heaven84

(IES Misericòrdia)

Continue mirant fixament el bolígraf que em va donar ahir Amina a l'escola. Quan li pega el sol, es pot llegir la paraula Marun. M'afalaga que me'l regalara perquè sé que és important per a ella i la seua família, que tenia una llibreria a Palestina. És de plata, antic. ¿Com pot ser que una cosa tan insignificant per a uns és tan especial per a uns altres? No meresc tindre'l jo. He d'anar a escola, així que me l'emporte per a tornar-li'l. Espere que hi vaja hui. M'ho passe molt bé amb ella, ens contem tot el que volem fer quan siguem majors. Amina vol ser escriptora. La veritat és que és molt bona. S'explica molt bé i sempre em conta històries fantàstiques que a mi no se m'haurien ocorregut mai. Jo sempre li dic que no ho tinc clar, que m'agradaria ensenyar els més menuts i ajudar els més majors a la franja de Gaza. Ella em somriu. Em fa un bes a la galta i em diu que soc bona persona.

Per fi, arribe al primer check-point¹. En eixe moment l'escorcollen a ella. Pense que no és el millor moment per a donar-li'l. De seguida acaben amb ella i els militars comencen amb mi, em diuen que em lleve la motxilla. Amina, en adonar-se que soc el següent, es queda parada mirant-me. Jo la mire també mentre trac el bolígraf. Llavors, un militar comença a cridar. Allargue la mà per a donar-li'l a Amina. Ella em mira espantada mentre un altre militar diu no sé què d'una arma i que em tire a terra.

No sé on soc. Tot és negre. Ni puc moure'm, ni puc cridar, però sent que la meua mà toca la d'Amina. Espere que quan em traguén d'ací o isca jo pel meu propi peu haja escrit alguna història bonica i me la vullga contar.

¹ Check-point significa 'control militar'. Segons dades de l'OCHA (2018), a Cisjordània hi ha set-cents cinc obstacles que dificulten la circulació lliure de la població palestina, seixanta-sis dels quals són controls militars israelians permanents i setanta-quatre mòbils; cent quaranta-nou monticles de terra i noranta-sis blocs enmig de carreteres o altres vies de circulació; i cent seixanta-cinc portes entre carreteres o altres vies, la mitat de les quals solen estar tancades.

EL COMENÇAMENT

Pablo López

(IES El Ravatxol)

Al principi de 1948 va començar una guerra entre Palestina i Israel.

Jessènia passejava amb la seua família pels carrers de la ciutat de Ramallah quan de sobte van sentir trets i crits, i la gent com cridava:

- *Ja són ací, ja han arribat.*

Els pares de Jessènia van començar a córrer amb ella i dos germanes més. En arribar a casa, Jessènia preguntà:

- *Què passa, per què la gent crida?*

A son pare no li va donar temps a contestar, ja que un militar li va disparar i va morir a l'instant. Llavors la mare li va donar una clau a Jessènia que obria un soterrani que hi havia al pati. En eixir de la casa van sentir un tret i, un segon després, el crit de la mare que els deia «Adeu, xiquetes meues!». Les germanes van obrir ràpidament i es van col·locar allí dins. En aquell moment, a Jessènia li va caure el món damunt; havia perdut els pares i, a més, hauria de cuidar les germanes, Dalia i Delila, que només tenien set anys. Havia començat una guerra en la qual Jessènia hauria de lluitar per a tindre una vida digna, és a dir, amb els mateixos drets que la resta.

Van estar unes setmanes allí dins gràcies a les provisions que hi havien deixat els pares. Mentre s'estaven en el soterrani, Jessènia va explicar a les germanes que a partir de llavors haurien de ser fortes i donar-se més suport que mai. La primera a eixir va ser Jessènia i es va quedar blanca en veure els pares, amics i altres familiars, és a dir, tots, morts. Quan es va recuperar una mica va fer pujar les germanes. Ella, que volia anar-se'n de seguida d'allà, va agarrar les germanes de la mà i va començar a caminar. Van estar una setmana caminant per les ruïnes de pobles veïns. Quan pensaven que ja no quedava ningú viu van veure una massa no molt gran de gent, llavors van començar a cridar com si no estigueren bé:

- *Espereu-nos, per favor, espereu-nos!*

La gent va parar de seguida i va esperar fins que van arribar les germanes. Es va presentar i el cap de l'operació va explicar que anaven cap a Síria, que allí no hi havia guerra.

En arribar a Síria es van dirigir a Salkhad, una ciutat molt a prop de la frontera amb Jordània. Tots junts van aconseguir diners per a poder tindre un sostre on dormir i menjar, però, a més, van aconseguir una família i una vida digna amb els mateixos drets que la resta.

Quan vaig recobrar el sentit ni sabia on era, ni què havia ocorregut. Cyrine continuava confusa sobre el que va passar la nit anterior. Al cap sentia veus, crits, laments de desolació, li venien imatges confuses i borroses, intentava fer memòria, però no ho aconseguia. Alguna cosa li ho impedia.

- *Per què no puc recordar el que va passar?* – es preguntava a si mateixa.

Cyrine seguia gitada en terra, envoltada d'enderrocs. Uns quants arrops es deixaven veure per les extremitats. Sense estar-ne segura va decidir alçar-se. No hi havia res igual que quan se n'havia anat a dormir. Ràpidament va buscar la seua família. La va trobar, però no en les condicions que hauria desitjat, ni ella ni ningú. La seua família era a terra i Cyrine va esclafir a plorar, s'acomiadà d'ells per última vegada abans d'anar-se'n de Síria. La xicoteta de tretze anys es va armar de valor, va arreplegar les poques pertinences que tenia i va decidir eixir d'aquells enderrocs, el que abans era sa casa. Va eixir fins i tot sabent que podria ser l'última vegada que vera la llum del sol. El cel s'havia cobert de núvols grisos, el terra estava clevillat. Ja no es respirava el mateix aire. Llavors, va recobrar la memòria: ja sabia on estava i què havia ocorregut. Havia tornat la guerra, una altra vegada, sense deixar gens d'esperança, esperança a la qual tot ésser humà té dret.

Cyrine va tirar a caminar, entre els enderrocs sense direcció, fugint d'aquell infern i buscant, més enllà de l'horitzó, un demà per a ella, en una terra llunyana anomenada Europa.

L'INCIDENT

Queen

(IES La Garrigosa)

Em diuen Jalal i tinc setze anys. Hatim és el meu millor amic de la infància i la persona amb qui més confiança tinc, encara que a vegades puga resultar molt molest batallar amb ell. Hui de matí m'he arreglat com sempre per a anar a l'institut i he quedat amb ell al cantó.

- *Hola - em saluda com sempre. Continuem caminant fins que...*
- *Mira, Jalal! Ahí està Azima, pareix que li passa alguna cosa.*
- *Deixa-la, fes-me cas. Ja saps la mala fama que té. No ens convé que ens vegem amb ella –li responc tallant-lo.*
- *Va, m'acoste a vore què li passa. Si no vols, no vingues.*
- *Molt bé, tu voràs –li amolle molest.*

Seguisc el meu camí cap a l'institut enfadat amb el meu amic. Per què ha de ser tan cabota? I de sobte em sona el mòbil: una telefonada.

(To de trucada del meu mòbil)

- *Jalal, per favor, vine!*
- *Què dius? No m'abellix fer broma ara, Hatim.*
- *Tens la meua documentació! No te'n recordes? Et vaig demanar ahir que me la guardares i no me l'has tornada, i ara estic atrapat en el check-point. No em deixen passar.*
- *Hatim, t'he dit que no et quedares amb la mocosa eixa! Si hagueres vingut amb mi, això no hauria passat!*
- *No li digues això. Per què has de faltar el respecte a tothom?*
- *I tu, per què has d'ajudar tota la gent que passa pel teu camí?*
- *Va, deixa-ho d'una vegada, Jalal. Em portes les meues coses o no?*
- *Ja estic de camí. En vint minuts soc ahí.*
- *D'acord, gràcies!*

Estic tan cabrejat... Però torne arrere i arribe al check-point. No deixaré abandonat el meu millor amic. Arribe, li done els documents i anem cap a l'institut en silenci. El dia passa amb normalitat i, quan arriba el moment de tornar a casa, comencem a parlar sobre el que ha passat al matí.

- *Hem arribat tard per culpa teua. Els meus pares em castigaran –li recorde molest.*
- *Tens raó. No m'encordava. Em sap molt mal, Hatim.*
- *Bé, què li passava a Azima? –pregunte intentant canviar de tema.*
- *Ja saps que té mala fama perquè son pare és soldat.*

- Sí.
- *Bé, pareix que el pare d'Aban protestava amb una pancarta al costat d'un check-point i el pare d'Azima l'ha detingut al·legant que entorpia el pas.*
- *Quin mal rotllo!*
- *Sí, però això no és tot. Els amics d'Aban han començat a clavar-se amb Azima, que no ha aguantat més i s'ha posat a plorar.*
- *Pobra xica! Ara em sap mal haver-te dit que no t'acostares a ella.*
- *Veus com tenia raó.*
- *D'acord. Em sap mal! Però tampoc t'emociones.*
- *Bé –diu Hatim–, ara que ho hem resolt, podríem anar a ma casa a jugar.*
- *D'acord. –Ha sigut un dia dur, però tot s'ha arreglat i estic feliç de tindre un amic com Hatim, encara que no puc deixar de pensar en la pobra Azima:– Ella no té la culpa que son pare siga soldat. Encara més, ni tan sols son pare s'ha de penedir de la faena que fa. Només complix ordes.*
- *Ja, però el pare d'Aban tampoc ha de penedir-se de defensar els ideals que té.*
- *Bé, supose que això no és culpa nostra, així que...*
- *Sí, deixem-ho.*

Com sempre, Hatim sap animar-me.

Han hagut de passar molts anys fins que ens hem adonat que som simples titelles en un joc creat per l'avarícia i les ganes de poder d'uns quants, de quatre.

EL RECORD DE PALESTINA

Paris

(IES El Ravatxol)

Martí era un jove de vint anys que estudiava Periodisme. Un dia va decidir fer un canvi en la vida i es va apuntar a una ONG per a així viure experiències noves i tindre alguna cosa de la qual poder escriure.

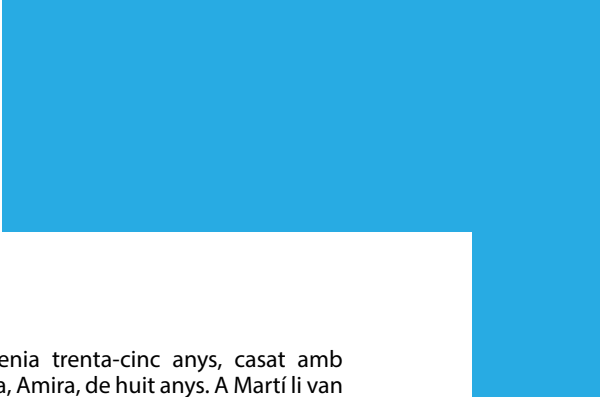
A la setmana següent d'apuntar-se li va arribar un missatge de correu en el qual li deien que en cinc dies hauria de viatjar a Gaza perquè li feien falta més voluntaris per a cobrir les necessitats de tota la gent que hi vivia. Ell no tenia ni idea dels problemes que hi havia a Gaza, ja que no havia sentit parlar mai d'eixe lloc, així que va buscar on es trobava.

El vol no va aterrar directament a Gaza, perquè allí no hi havia cap aeroport, va aterrar a Tel-Aviv. Quan hi va arribar, es va quedar bocabadat. En aquell lloc no necessitaven la seua ajuda, tenien tot el que ha de tindre una ciutat de hui en dia: edificis alts, carreteres asfaltades, botigues... Llavors, no va entendre per què el volien allà.

A la porta de l'aeroport, l'esperava un autobús de l'ONG perquè encara li quedava per a arribar al lloc que desconeixia. Com que estava molt cansat, es va adormir en el trajecte, però quan es va despertar ja no veia res al voltant, només una carretera plena de pedres. Seguit d'això, l'autobús es va parar de colp. Martí es va sorprendre perquè no entenia què passava i va sentir dir que era un check-point (control militar, traduït de l'anglès), però ell seguia sense entendre res, així que va preguntar a una dona que hi havia assentada al costat que li va explicar que un check-point era molt freqüent allí, ja que l'exèrcit israelià els feia a qualsevol hora del dia i en qualsevol lloc. Llavors Martí es va adonar que la cosa estava pitjor del que pensava i que al final sí que necessitarien la seua ajuda. Van estar allí parats tres quarts fins que van poder arribar a la destinació final.

En arribar a la franja, hi havia una tanca que pareixia que no tenia fi i, per descomptat, un altre check-point per a controlar-ho tot. Va costar, però ho van aconseguir. El primer que Martí va veure van ser les cases afonades, destruïdes, sense ningú pel carrer, tot buit, i això li va trencar el cor perquè no esperava trobar eixe panorama, així que es va posar a la faena per a poder millorar tot el que poguera de la vida d'aquelles persones.

Va arribar al campament de l'ONG i li van explicar que s'encarregaven de subministrar menjar i productes de primera necessitat als refugiats de Palestina. Martí, que estava encara una mica al·lucinat, va preguntar què havia de fer. Una dona de nom Sofia li va dir que li assignarien una família i ell hauria d'ajudar-los en tot el que necessitaren.

Li van presentar a Ghali, que tenia trenta-cinc anys, casat amb Karima, que en tenia trenta, i la filla, Amira, de huit anys. A Martí li van paréixer encantadors i, a més, molt educats, així que els va dir que li explicaren el seu cas.

Kalima li va explicar que quan eren més jóvens no vivien allí, però que un dia l'exèrcit israelià va ocupar el poble on vivien i van haver d'anar-se'n, però ara com a refugiats tampoc tenien faena, ja que no podien acostar-se a la vora de la tanca per a cultivar els seus camps.

«L'única cosa que em queda per la qual lluitar és la meua filla, perquè puga tindre un futur més bo», deia ella.

La història de la família el va marcar tant que va decidir que no mereixien viure marginats en aquell lloc on es trobaven en un conflicte constant que els privava de drets i llibertats que tothom ha de tindre, a més que ningú està al corrent de la situació i que, perquè no passara per alt, es dedicaria a escriure com a periodista notícies de tot allò.

EL SILENCI NO ÉS UNA OPCIO

Martina Hernández

(IES Massamagrell)

Hola, em diuen Badi i hui vos parlaré de la meua història. La veritat, m'alegre molt de poder compartir açò perquè la gent sàpia quina era i quina és la situació que viu la població refugiada palestina a Jordània, Síria, Gaza, Cisjordània i el Líban. El meu poble, Palestina, és un poble xicotet i, la veritat, no gens conflictiu. Em vaig adonar que la situació que viu no podia seguir així quan em va passar la sèrie de coses que hi ha tot seguit.

El 16 de maig, ma mare estava embarassada del meu germà menut i ja estava a punt de donar a llum. Llavors ens afanyàrem a agafar el cotxe i anar tan de pressa com va ser possible a l'hospital més pròxim, però la cosa se'ns va complicar quan vam haver de tornar uns metres arrere perquè per on volíem avançar no ens van deixar passar, perquè eixes carreteres no ens pertanyen. Llavors, mon pare va decidir anar per una drecera sense haver de passar per eixe camí, però una mica més avant vam topar amb un check-point. Mon pare i jo vam intentar parlar amb aquells hòmens que, per al meu gust, tenien una cara bastant seriosa. Ma mare començava a trobar-se malament, ja feia un parell d'hores que estava de part. Vam haver de tornar arriere perquè no hi vam poder fer res i, si féiem el que aquell home ens deia, tardàriem hores a arribar a l'hospital i potser no ens atendrien tampoc, per no ser d'allí. A mi no em va paréixer gens bé i molt injust, perquè tots tenim dret de, si tenim una emergència, ser atesos com cal i poder comprar els medicaments que facen falta si u està malalt. Això no només li passava a la meua família, sinó que tot el meu poble tenia eixes dificultats.

Un dia, en la xicoteta escola a la qual anava, on apreníem el que podíem, tot i la falta de material i de persones formades per a poder mantindre una educació, per dir-ho d'alguna manera, sana, li vaig preguntar a la mestra per què els israelians sí que tenien dret a l'educació, la sanitat i la llibertat i nosaltres no. Érem menys que ells? A la qual cosa la mestra, Sara, em va contestar que no érem menys que ells, ni de bons tros, només que ells tenien més recursos.

No entenia res, per què jo no tenia educació i una sanitat tan bona. Llavors em vaig proposar un objectiu, que era parlar, no callar i preguntar per què jo no podia tindre eixos drets. Als voltants del poble hi hagué unes quantes guerres que van marcar bastant el nostre poble i ens va costar tornar a reprendre la vida normal. Llavors, com ja feia temps que pensava com parlar per a parar eixa injustícia, vaig decidir que era el moment. Ho vaig comentar a la família, als amics, a tot el poble, per a tots junts alçar la veu. No ens va servir de molt, la veritat, però estic content perquè, hui en dia, he pogut eixir de Palestina i ara sí que puc alçar la veu de nou i contar tot el que passava al meu poble. A més, vaig fundar una organització per a ajudar la gent perquè puga arribar a tindre eixos drets.

EL SOMNI DE HANA

Rosa de los vientos

(IES Massamagrell)

La nit era meravellosa, tranquil·la i estrelada. Feia temps que a Gaza no hi havia una nit tan tranquil·la com aquella, sense sons de bombes, sense trets, només el so dels grills.

Hana mirava el cel estrelat, pensant si, algun dia, tot tornaria a ser com abans, si tot tornaria a la normalitat, si algun dia tornarien a ser feliços de nou com ho eren abans que sorgiren els conflictes, si tornaria la pau al país on ella tan a gust s'havia criat.

Hana viu amb sa mare, el germà major, Asim, i el menut, Usaim. Usaim està molt malalt. La falta de menjar i aigua fa que la seua situació empitjore. Hana està molt preocupada pel menut: no tenen prou diners perquè els visite un metge, ni tampoc per als medicaments. Només poden tindre esperança perquè Usaim millore. Els diners que arriben a casa són ben pocs, ja que l'únic que treballa de la família és Asim. No ha tingut altra opció després de morir el pare. Al pare de Hana el van matar quan intentava travessar la frontera de Gaza, només volia buscar una faena fora perquè la família poguera viure més bé.

Asim fa de pastor, ja que no ha tingut l'oportunitat d'estudiar, passa quasi tot el dia treballant i no guanya molt. A vegades ni els arriba per al menjar. La mare de Hana no té dret a treballar, ja que al seu país les dones es dediquen a les faenes de casa.

Hana vol estudiar, li agradaria ser doctora per a curar persones que estan malaltes com el seu germà menut, li encantaria salvar vides i poder ajudar totes eixes persones que no tenen recursos per a anar al metge. Però com que no tenen prou diners, com per a anar a una escola i rebre una educació, el seu somni s'esfuma, tot i que conserva l'esperança que prompte l'estat del seu país canvie i que totes les persones que estiguen en una situació com la d'ella, o semblant, tinguen l'educació que es mereixen.

ESPERANÇA PER CORRESPONDÈNCIA

Grecia 27

(IES Misericòrdia)

El meu nom és Shaiza, vivia a Síria. Allí les coses empitjoraven, hi havia guerres interminables, bombardejos, atacs... Poques coses feien que hi haguera esperança. Cada u busca el seu raig d'esperança. Uns tenien l'esperança de poder eixir del país i fer vida, altres de trobar l'amor, uns altres que acabara la guerra... El meu era conèixer la xica que m'escrivia per carta des que va començar la guerra. Li deien Aida i vivia al Marroc. Ella sempre em convidava a anar a visitar-la i em contava la seua vida allí. Té nou anys, igual que jo. No l'he vista en persona mai, però sempre somiava estar a sa casa, al terrat, amb les nostres dos famílies, prenent un te i narrant les nostres aventures.

Passava les nits explicant al meu germà i als meus pares les coses que em contava Aida. Així ens entreteníem i ignoràvem els bombardejos.

Una nit, ja gitats en una habitació amb unes quantes famílies més, vaig començar a llegir baixet l'última carta que m'havia arribat, que me l'havia donada ma mare de matí i que en ficar-la a la butxaca se m'havia oblidat per complet.

De sobte, un estrèpit va fer que tremolara tot el terra. L'edifici s'afonava. Totes les persones que dormíem dins eixírem fugint dels enderrocs que cada vegada queien més ràpidament del sostre. El bombardeig durava més del que era habitual. Els edificis queien, per això es va decidir que era hora d'abandonar aquell lloc i de començar el viatge a la ciutat més pròxima.

Milers de famílies, igual que la nostra, deambulaven pel desert. Els dies eren avorrits i pesats, però més pesada era jo preguntant cada cinc minuts com Aida continuaria enviant cartes, si ens traslladàvem sense avisar.

Una nit desgraciada, mon pare va patir una hipotèrmia. Ma mare i el meu germà major ploraven recolzats a la vora. Jo, amb les cames creuades en un cantó contemplava la situació, fins que em va vindre al cap una de les cartes d'Aida. M'hi contava que sa mare havia superat un infart i que es trobava perfectament. Vaig decidir contar l'anècdota en eixe moment, ningú hi va respondre, així que la vaig repetir unes quantes vegades:

- *Però xics, no vos preocupeu, la mare de la meua amiga Aida...*
–vaig dir per tercera vegada.
- *Calla!* –va cridar el meu germà, estressat–. *Aida va deixar d'escriure't fa temps.*
- *Això és mentira!* –vaig dir indignada.

- *La mare es va inventar la majoria de les cartes, perquè tingueres esperança, perquè et distragueres, perquè no estigueres sola* –va dir espentejant-me amb força.
- *Això és cert, mare?* –vaig dir jo entre llàgrimes.

Ma mare em va mirar de reüll i va tancar els ulls. Vaig poder veure com una llàgrima li queia a gran velocitat a l'arena.

Vaig començar a córrer, em vaig allunyar de la família, em vaig endinsar en la nit, vaig córrer en direcció a les llums que veia de tant en tant, amb l'esperança que una fora un poble. I a la fi, així va passar, vaig arribar a una altra ciutat destruïda, però habitada. S'havia fet de dia i la gent estava desperta. Vaig arribar al lloc on més gent hi havia i em vaig deixar caure. Tots em van prestar atenció i van escoltar la meua història. Encara que parega una mica surrealista, uns quants hòmens van eixir a la recerca del meu poble, i al cap d'uns quants dies van guiar la meua família fins on jo estava.

Em vaig alegrar de veure'ls, i ells a mi, però així i tot no ho vaig demostrar. Seguia enfadada per les mentires, així que em vaig estimar més no estar amb ells i quedar-me amb una dona que m'havia atés el dia que hi vaig arribar.

Una vesprada, mentre dormia, el meu germà em va despertar. Jo vaig arrufar les celles, tenia un somni preciós i no tenia ganes d'enfrontar-me a ell, però abans que poguera obrir la boca, em va assenyalar l'horitzó: una xiqueta una mica més alta que jo em somreia des de la distància. Vaig córrer cap a ella i la vaig abraçar, feia la mateixa olor que les cartes.

L'esperança és un dret del qual no se'ns pot privar.

FARAH

Fe

(IES Massamagrell)

Farah va nèixer l'11 de novembre del 2004, al camp de refugiats de Jabalia, a la franja de Gaza. Va ser el mateix dia en què va morir Yasser Arafat, el gran líder palestí, i els seus pares van pensar que això era un senyal, un signe que aquella xiqueta estava destinada a fer grans canvis per a ajudar el poble palestí.

Farah vivia al campament amb els pares, l'àvia Amina i els dos germans majors, Amir i Said. Passava els dies jugant amb els amics i anant a l'escola de la UNRWA. Li encantava anar a escola i tots els mestres estaven molt contents amb ella per les notes que treia. Però el que més li agradava fer, a Farah, era assentar-se al costat de l'àvia i llegir-li fragments de l'Alcorà. Un dia, Farah va prometre a l'àvia que quan fora major posaria fi a la guerra amb Israel i alliberaria el seu poble. Somiava convertir-se algun dia en advocada per a defensar els més dèbils, com sempre feia quan veia injustícies al campament. En acabar els estudis, els directors de l'escola van decidir enviar-la a Londres perquè estudiara la carrera de Dret, i és que pensaven que podria tindre un gran futur.

Van ser uns anys molt difícils per a ella. De dia treballava per a pagar-se els estudis, i de nit estudiava. Així va aconseguir fer la carrera de Dret de manera brillant, i complir el somni de ser advocada. La bona sort va voler que aconseguira la primera faena com a traductora de l'ONU, gràcies als coneixements d'àrab, a Nova York. Va agafar l'avió i se'n va anar cap allà feliç i entusiasmada amb la idea d'intentar canviar el món i ajudar el seu poble. Hi va treballar durant uns quants anys i es va fer voler per tots els companys; sempre estava disposada a ajudar els altres.

Un bon dia li va arribar a les mans una faena que li va fer una il·lusió especial començar. La van elegir traductora mediadora en les negociacions araboisraelianes que s'havien de dur a terme el mes següent a la seu de l'ONU. Va veure que havia arribat la seua gran oportunitat.

La jove va tindre llavors una gran idea. Amb els dots de persuasió que tenia i molta astúcia, faria que les dos delegacions arribaren a un acord. Així ho va fer, i en una setmana havia aconseguit que es firmara un acord històric, en el qual àrabs i israelians es repartien el territori al cinquanta per cent i, a més, es comprometien a abandonar la violència definitivament.

Farah va tornar a sa casa dos anys després, s'ho va trobar tot completament canviat. El seu poble era lliure i els seus pares, ancians, vivien en una casa bonica, ja que els germans tenien faenes dignes. Després de saludar a tots, va anar a visitar la tomba de l'àvia, i després de llegir-li el seu passatge favorit de l'Alcorà, li va dir que havia complit la promesa.

- Està gravant?
- Sí! Pot començar!
- *Hola, un plaer, el meu nom és Helfer Schülze. M'agradaria fer-li unes quantes preguntes, puc?*

La xica, una mica espantada, respon:

- Sí...
- Quin és el teu nom?
- Tabassum...
- Tabassum? Però quin nom més bonic! No n'estic segur, però significa 'somrient', no?
- Sí –respon la xica una mica sorpresa perquè un estranger sàpia el significat del seu nom.
- Però això està malament! Com poden dir-te Tabassum i no veure't un bell somriure a la cara?
- Ma mare em va donar el nom, però fa molt de temps que no la veig, pot ser que siga eixe el motiu de no somriure.
- Entenc. Una altra pregunta, Taba. Puc dir-te Taba? –pregunta el representant de l'ONU una mica incòmode amb la situació.
- Sí, era com em deia la meua germana major.
- Quants anys tens?
- No ho sé amb certesa, però vaig eixir de casa ara fa huit anys.
- Ara fa huit anys? Espera una mica, era el teu aniversari?
- Sí, i l'últim fins ara.
- Què recordes d'eixe dia?
- Érem a la sala mon pare, ma mare, la meua germana Hifz i jo reunits al voltant de la taula i mon pare es va alçar a agafar el meu regal. Era una caixa grossa. Jo estava entusiasmada d'esbrinar què podria ser...
- I què era?
- No ho sé, no vaig tindre temps d'obrir-la.
- Per què?
- Perquè en eixe mateix moment entraren a casa uns hòmens vestits amb uniforme militar. Deien que havíem d'eixir de casa de seguida o hi podrien haver conseqüències greus.
- I què va fer?
- Vam fer cas als militars. La meua germana i ma mare van anar a l'habitació per a agafar el màxim de roba possible. Jo no entenia molt bé què passava, llavors vaig preguntar a mon pare: «A on anem, pare?». Ell estava irritat, però no volia preocupar-me, llavors va respirar, em va mirar als ulls i va dir: «A viatjar, filla, viatjar».

- *La on vau anar?*
- *No sé el nom del lloc, però hi havia unes quantes famílies «viatjant» com nosaltres. Sentia crits i sorolls de la multitud, tenia por i vaig abraçar la meua germana i em vaig sentir protegida al seu costat.*

Després d'un temps de caminada, vam arribar finalment a una espècie de campament. Allí vaig conèixer unes quantes persones, una era Bahadur. Tenia el paper de líder i ens lliurava el menjar tots els dies... Però hi havia moltes persones i un dia el menjar va començar a faltar. Bahadur va reunir la major quantitat de persones per a ajudar-les a eixir del campament i anar a la recerca d'una càrrega de subministraments que arribava cada mes. Feia dos mesos que no hi arribava res, llavors van començar a especular amb la idea que algú hauria robat la càrrega, una de les persones de les quals sospitaven era mon pare, Atuf...

- *Van tardar molt a tornar?*
- *No, però el pare va tornar malferit, no va resistir molt de temps...*
- *Em sap mal... I què va passar després?*
- *Va passar el temps i un dia van dir que havíem d'eixir una altra vegada, però llavors anàvem més lluny.*

Fugiem d'alguna cosa. Una oportunitat d'eixir del país havia sorgit. Els vaixells eixien a la nit i portarien el màxim de persones possible a un altre lloc. Ma mare va veure que era l'oportunitat que teníem d'una vida nova. Però quan la nit va arribar, tot va ser diferent. Moltes persones tenien l'esperança d'eixir d'eixa confusió, però no hi havia prou vaixells. Quan va arribar el nostre torn de passar pel mur, els guàrdies van arribar i van tirar a ma mare. Plorant cridava: «Fugiu!». La meua germana subjectant-me el braç corria al més ràpid possible per a arribar a temps als vaixells. Només n'hi havia dos, de vaixells, i quedava espai per a una altra persona en cada un. Llavors ella em va ajudar a pujar al vaixell i en un tancar i obrir d'ulls el vaixell va començar a distanciar-se. La meua germana va pujar en l'altre vaixell, va dir que ens trobaríem més tard i que tot aniria bé...

- *La on vas anar?*
- *A un país en el qual no rebien molts estrangers. Llavors, un xic amb una roba igual a la que porta em va trobar i em va dir que em duria a un lloc millor, i ara estic ací.*
- *És una història complicada, però trobarem la teua germana. Tot anirà bé!*
- *Gràcies, senyor.*
- *Una darrera pregunta, saps la data del teu naixement?*
- *Sí, el 13 de setembre.*

L'home plorant, es llevà les ulleres i li va dir: «Per molts anys, Tabassum!».

Una xiqueta es queda mirant el cel ple d'estreles alineades en moviment perfecte. Ella no ho sap, però prompte haurà de fugir de Palestina. Té la mirada perduda en eixe mantell preciós d'estreles. S'acomiada de la seua vida: els amics, els avantpassats... en el més silenciós i inquietant moment de la seua vida.

Inanna s'alça de terra i s'acomiada per sempre del seu benvolgut país i, tractant de no posar-se a plorar, se'n va d'aquell lloc, el seu espai secret.

L'endemà de matí, son pare la meneja suaument i li diu amb un to suau i urgent:

- *Inanna, desperta.*

Han d'afanyar-se si volen arribar a temps a la caravana que va primer al Líban, després passarà per Síria i Turquia, i arribarà a l'illa grega de Tràcia. En acabant, anirà a Santorini: la seua futura casa.

Després de tant de temps, el pare d'Inanna havia aconseguit els passaports per a fugir del país. Li diuen Nasser, és un antic polític al qual han posat preu, per això ha de fugir. Com altres famílies, ombres sense nom que mamprenen un viatge que els canviarà la vida, però per a millor. Inanna es desperta al braç de son pare. Ella es refrega els ulls amb les mans i es queda mirant-lo.

- *Pare, on estem?* –pregunta amb els ullarros verds ben curiosos.

Nasser acaricia els cabells de la filla i li explica, amb paraules que puga entendre, que han fugit de casa, però no li conta que, si s'hi quedaren, els matarien als dos.

Passen els dies caminant, i per a entretenir-les, la xiqueta imagina una altra vida, un altre somni, on lloc on no hi ha guerra i tots són iguals. Només té quatre anys, però és molt valenta. Vol ser fotògrafa i son pare, abans de fugir, li havia regalat una càmera Polaroid, que era de sa mare. Amb ella, la menuda fotografia al seu voltant. Un pardalet que vola, uns xiquets que juguen amb plàstics, edificis que han destrossat les bombes...

En tot el recorregut que fan, la xiqueta ha fet moltes fotos. No tardaran a arribar al mar Mediterrani, per on arribaran a Tràcia. Inanna té por, perquè no l'ha vist mai, però pensa que no li ocorrerà res. Amb la càmera apegada al pit, s'abraça a son pare. La xiqueta és filla de grega i palestí. La combinació perfecta, segons Nasser. Ell l'ha ensenyada a parlar grec, àrab i francès. El mar es mou i la llanxa trontolla: es trenca. El mar s'enfuria i les ones creixen de colp; una tempesta s'acosta. Inanna s'espanta i, de sobte, una ona la tira de colp. Crida el nom de son pare i es desmaia, amb la càmera penjant d'una mà. Nasser nada de pressa i arriba a la seua menuda.

Inanna es desperta i es troba amb la mirada preocupada de son pare, que l'abraça amb força. Els dos estan coberts amb mantes i la xiqueta es queda abraçada a ell. Un vaixell de salvament arriba a temps i els salva la vida. Molt poques persones hi han sobreviscut; els auscullen. Passen uns quants dies i arriben a Santorini: la seua destinació.

Al cap de tretze anys... el temps ha passat i Inanna ha canviat. Ara és fotògrafa professional i ajuda en la UNRWA. Continua vivint a Santorini amb son pare i els seus somnis s'han complit. Tots excepte un. Palestina quasi ja no existix i no hi poden tornar.

LA FUGIDA

Manzanita

(IES Massamagrell)

Començava un altre dia qualsevol: va sonar l'alarma, eren les set del matí; em vaig alçar a desdejunar i vaig veure com ma mare, somnolenta, se n'anava a treballar amb por de no poder tornar a casa. Però no era un dia qualsevol. Li vaig escriure a la mare una nota i li la vaig deixar a la nevera. Li deia que no tinguera por per mi, que si aconseguia escapar tornaria a buscar-la. Que ja m'havia fet major i podia prendre decisions sola.

Vaig agafar la motxilla, però esta vegada no estava plena de llibres. Portava un mapa, menjar, cordes... tot el necessari per a qualsevol situació que es poguera presentar. Vaig eixir de casa sense pensar-ho dos vegades. Estava decidida a fer-ho. Vaig arribar al primer check-point, pel qual passava tots els matins per a arribar a l'escola. Allí em vaig trobar amb la meua amiga, amb qui de tant en tant hi coincidia:

- *Hui no aniré a classe.*
- *No? I a on aniràs?*
- *A ser lliure!*

La veritat és que em va mirar amb cara preocupant, però sabia el que feia. Esta vegada passàrem el check-point més ràpidament del normal, es veu que tenien pressa i no revisaren les motxilles. Em vaig acomiadar de la meua amiga i vaig reprendre el meu camí. Tenia por, però no tenia opcions. Si no ho feia jo, ningú ho faria per mi. Saltar el mur seria perillós. Vaig arribar a mitjan camí i vaig decidir parar a menjar. Mentre menjava vaig veure de lluny uns xiquets menuts jugant al carrer. Anaven vestits amb roba mig espentolada, cosa normal ací a Palestina, però per dins em preguntava quin seria el seu destí en créixer. Vaig seguir caminant, ja albirava el gran mur, vaig vigilar que no hi haguera cap guàrdia a prop i m'hi vaig acostar, vaig traure de la motxilla una corda que tenia un ganxo metàl·lic al cap i el vaig llançar cap amunt. Ho vaig intentar unes quantes vegades fins que es va agarrar bé al mur. Ràpidament em vaig enfilem per la corda amb dificultat perquè m'esvarava i en arribar a dalt, sense pensar-ho dos vegades, vaig saltar directament, em vaig fer mal, però va valdre la pena. Per fi estava a l'altre costat del mur, i vaig arrancar a córrer tan lluny com va ser possible. Havia de trobar refugi i ajuda per a rescatar ma mare. Quan ja era molt lluny, per primera vegada vaig mirar arrere i vaig veure el mur des del lluny. Vaig pensar en totes les vides que hi havia allà atrapades sense cap futur i em vaig imaginar com seria una vida normal en un altre país.

Hui, 14 d'abril del 2022, és el dia de la nova Palestina. Bashir, com és tradició, s'ha reunit amb la família per a celebrar-ho. Han vingut les dos filles, Aamaal i Malak, casades les dos, però només Malak té un fill i una filla: Habib i Badra.

Quan acaben de sopar, s'assenten al sofà i l'avi comença a contar als nets la història d'aquell dia tan important.

El relat de la seua història sempre comença en el 2019, quan tenia quinze anys i vivia en un campament de refugiats a la franja de Gaza, no molt lluny d'on són ara. Hi vivien molt malament. Quasi no tenien ni aigua ni menjar. Tampoc podien travessar el mur que els separava de la resta de la ciutat sense haver de demanar un permís especial. Ell podia passar perquè treballava amb son pare en la construcció. Tots els dies havia de passar cinc check-points per a poder arribar a la faena. Sovint arribaven tard perquè els paraven en algun. A més, el sou no era gens just, els donaven dos-cents nous xéquels israelians, la qual cosa equivalia ara a uns cinquanta euros. I així vivien com podien, sense poder fer res, sobre la seua situació: refugiats en el seu país! Pareixia que era una realitat que no canviaria mai, fins que un dia la jove Kala Falú els va donar una mica d'esperança.

Kala era una jove palestina que es va escapar de la guerra i es va refugiar a Jordània amb la seua família. Kala, tot i que tenia un mòbil de molt mala qualitat, va obrir un canal de YouTube al qual pujava hauls, blogs... També el perfil que tenia d'Instagram es va fer bastant conegut. En eixa xarxa social, contava el seu dia a dia i així milers de persones sabien què passava en la seua vida. Al cap de poc de temps, va decidir contar la seua història, però, sobretot, la història de tots els palestins. En el vídeo contava com ella havia viscut aquella situació i com molts palestins la vivien llavors.

Gràcies a la influència que tenia a les xarxes socials, el vídeo es va convertir en viral. Durant tota una setmana no es parlà d'altra cosa. De fet, es va fer tan popular que aquella història va arribar a les oïdes del president de l'ONU. El va commoure tant la història que va decidir fer tot el que poguera per a posar fi a aquella injustícia i així ho va fer.

Durant els anys següents, l'ONU va lluitar per a aconseguir un tractat de pau entre Israel i Palestina. Finalment, el 14 d'abril del 2022 ho van aconseguir i es va firmar la pau entre els dos països. El territori es va dividir des de Gaza traçant una línia recta fins a la mitat del mar Mort; Palestina es quedà els territoris de la part sud. Encara que van perdre la capital original i els territoris de Cisjordània, van guanyar el seu propi país.

De sobte, va arribar el final de la història a causa dels crits dels nets que sentien els focs artificials i els van espantar. A Bashir, inevitablement, li recordaven els atacs que tant l'havien fet patir.

LES CARTES

Alaalexandraa_84

(IES El Ravatxol)

Em diuen Fadi i vivia en un poble pròxim al mur que delimita Cisjordània, a la banda de Jordània. La meua vida va canviar quan vaig començar a veure des de la meua habitació un home que saltava el mur de matí, quan jo em despertava per a anar a l'institut, i tornava de nit, quan em gitava. Jo era un xiquet innocent de deu anys, que no coneixia la crueltat humana, així que vaig preguntar als meus pares per què hi havia un mur i per què la gent havia d'eixir d'amagat. No vaig entendre exactament el que em van dir, excepte que ells pensaven que la gent que allí vivia era inferior a ells.

Un dia, mentre els meus pares treballaven, algú va tocar a la porta de casa. En obrir-la, vaig veure que era l'home que cada matí i cada nit veia. Em va demanar si podia amagar-lo dins fins que els soldats israelians se n'anaren; en eixos moments vigilaven el mur. El vaig ajudar, però li vaig dir que en una hora els meus pares tornarien. Li vaig donar menjar mentre vigilava el mur, i quan cregué que ja no hi havia tant de perill, se'n va anar, molt agraït. No els vaig dir res, als pares, ja que per deducció pensava que no els faria gens de gràcia el que havia fet.

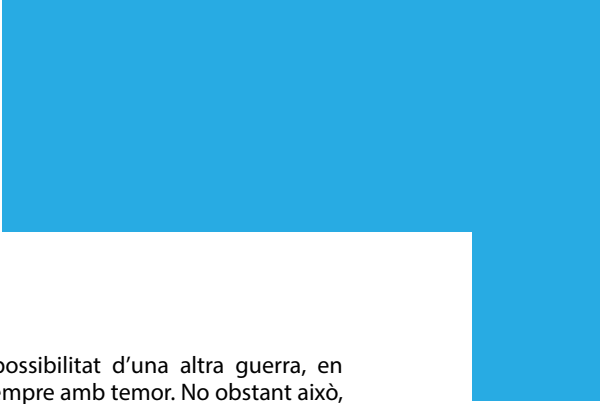
L'endemà de matí, vaig veure que l'home passava discretament per davant de ma casa i deixava una carta. De seguida la vaig agafar i en llegir-la em vaig adonar que era una carta d'agraïment del seu fill.

Em deia que li deien Kahil i que tenia deu anys. M'agraïa que haguera amagat a son pare, que havia d'anar tots els dies a treballar fora de Cisjordània, on no hi havia quasi faena, per a mantindre la família i ell tenia por que un dia l'assassinaren.

Li vaig contestar amb una altra carta, que havia sigut un plaer, especialment ara que en coneixia els motius, i que si volia ser el meu amic per correu.

Vaig deixar la carta on el pare de Kahil havia deixat la seua, i a la nit, la va agafar i se'n va anar.

Durant quatre mesos, ens vam cartejar i em vaig assabentar que hi havia hagut diverses guerres entre palestins i israelians, en les quals els segons havien fet desplaçar-se els primers, o els havien arraconat mitjançant un mur (com a ell), passant a ser milions de refugiats repartits per Cisjordània, Gaza, el Líban, Jordània i Síria i, a més, els impediend tindre accés a servicis fonamentals com l'aigua, la sanitat... i, per descomptat, l'educació o una faena digna. Em va explicar que això era un cúmulo d'errors polítics, dels quals ells ni tan sols tenien

culpa, que sempre hi havia la possibilitat d'una altra guerra, en qualsevol moment, i que vivien sempre amb temor. No obstant això, em deia que mentre tinguera la família al costat, podria suportar-ho.

També em contava que li agradava molt llegir, que sa mare havia estudiat Magisteri i l'havia ensenyat, i que ell volia seguir el mateix camí que ella perquè volia que tota la gent del seu poble aprenguera a escriure, a llegir... que tingueren una educació mínima, ja que encara tenia certa esperança que tot s'acabara i pogueren conviure amb la resta del món com a persones normals amb faenes dignes.

Kahil era un xiquet diferent a tots els de la meua escola; supose que el fet d'haver estat en perill constant el feia viure com si l'endemà tot es poguera acabar. Em vaig adonar que hi havia un problema i que el poble israelià, no només l'ignorava, sinó que, a més, molts, l'accentuaven amb les seues conductes racistes.

Parlàvem tots els dies i per això em va sorprendre que aquell matí no apareguera el pare de Kahil, ni la carta. Vaig passar tot el dia preocupat i després tota la setmana, ja que la nit d'abans havia sentit uns trets, però jo tenia esperança que no havia passat res...

Al cap d'una setmana i mitja, vaig tornar a veure a son pare saltant i em va deixar la carta. M'hi deia que Kahil llegia davall d'un arbre quan van aparèixer els soldats. Sense cap raó, van disparar contra ell i altres persones que hi havia al carrer. Hi hagué gent que es va quedar coixa o manca, i que altres van morir directament, com li va passar a Kahil.

Des de llavors, vaig decidir que havia de contribuir a posar fi a eixa situació.

Vaig emigrar a València, on vaig contactar amb la UNRWA per a ajudar. I ara he escrit açò per a fer una crida a la justícia i l'ajuda humanitària, ja que és necessària i és increïble que la situació que s'hi viu encara es veja en el segle XXI. Espere que això no dure molt més.

EL MEU DIARI

Maddye

(IES El Ravatxol)

5 de març del 2019

Ha sigut un dia estrany. M'he alçat una mica tard, la veritat, sense moltes ganes d'anar a l'institut. L'única cosa que m'ha fet alçar un poc l'ànim és que tenia una xarrada. Ens ho va explicar la tutora ahir, que és sobre les persones refugiades de Palestina.

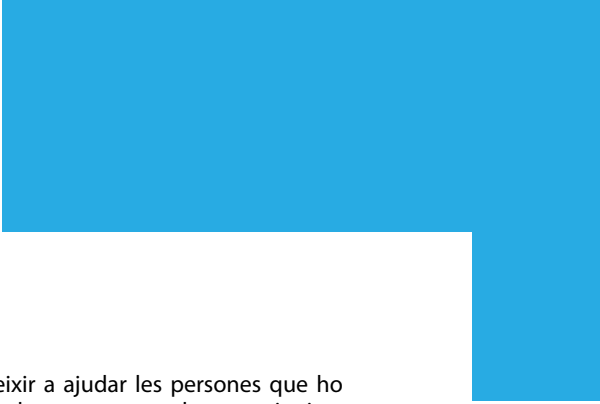
En començar les classes ens han sorprés dos xiques que ja es trobaven a classe. Quan ens hem assentat, han començat l'explicació. La primera prova que ens han posat ha sigut situar Palestina en el mapa del Mediterrani i el més sorprenent és que ningú a la classe l'ha aconseguida situar. Ens han explicat que això és habitual, ja que tot i les injustícies tremendes que allí ocorren, els mitjans de comunicació continuen sense donar importància a eixa vulneració bestial de drets humans.

Durant la xarrada no he pogut parar de sorprendre'm amb cada una de les desgràcies increïbles que ha patit eixe grup de persones simplement per haver nascut en un territori. Per eixe motiu els perseguixen, desplaçats de casa, sense aigua ni aliment durant dies i fins i tot setmanes, i sense tindre tampoc educació. L'única cosa que ha aconseguit animar una mica el meu mal humor ha sigut conèixer l'organització increïble que han creat per a intentar millorar les vides d'aquelles persones que viuen en unes condicions inimaginables per a un jove resident a Espanya en ple segle XXI, on la màxima preocupació que u té és arribar a casa i posar-se a jugar amb el mòbil o eixir amb els amics. El que més m'ha sorprés és la manera en la qual ens han explicat les injustícies, la manera en la qual ens ho han explicat m'ha fet comprendre com de malament viuen en eixe xicotet però important país del món.

El dia ha transcorregut amb certa normalitat, però jo he continuat pegant-li voltes al cap amb el que hi ocorre i amb el fet que ningú m'haguera contat res d'aquell país fins ara. L'única cosa que m'ha alleujat una mica el dia ha sigut saber que en una setmana tindrem una altra xarrada.

12 de març del 2019

He començat el dia amb energia i amb ganes d'anar a l'institut i, sobretot, amb ganes d'aprendre una mica més de Palestina. Pareix mentira que haja passat una setmana i al meu cap només han passat uns pocs dies perquè sent que el que vos explique se m'ha quedat

molt dins del cap, amb ganes d'eixir a ajudar les persones que ho necessiten. En arribar a l'institut ho he comentat amb uns amics just abans d'entrar per la porta. He saludat les dos xiques que van vindre la setmana passada. M'he sentit amb l'energia per a fer unes quantes preguntes que se'm van quedar al cap l'altra vegada. Ha començat l'explicació de les diapositives que ixen del projecte. És increïble com tots hem callat i, sincerament, és molt complicat mantindre'ns callats molt de temps! Però en l'exposició ningú ha obert la boca fins a la tanda de preguntes, cosa que he agraït molt, ja que m'he pogut concentrar molt en l'explicació. Esta vegada ens han dit que, no només han sigut desplaçats, sinó que també els han tancat, empresonat, privat dels seus recursos mitjançant un mur que separa persones. Tot això ha fet que alguna cosa dins del cor m'haja explotat de manera que s'han sentit unes quantes rialles de companys pel fons de la classe. Jo he seguit sense creure el que acabava d'escoltar (açò ho escric una vegada acabat el dia i encara no ho aconsegueisc assimilar).

Quan ha acabat l'explicació, magnífica i plena d'emocions que desprenia la xica que ens ho ha contat, amb la veu tremolosa de tristesa, no he pogut desenganxar els ulls de la projecció i m'han sorgit milanta preguntes i dubtes que necessitava explicar o explotava. Ha acabat l'explicació i ha arribat la tanda de preguntes. Han sigut pocs els qui s'han atrevit a alçar la mà, encara que he vist a les cares de tots els companys que el que havien acabat d'escoltar és increïble. Una companya ha preguntat com és possible separar persones pel simple fet d'haver nascut en un territori. La professora no ha pogut respondre altra cosa que: «Això m'agradaria entendre a mi almenys!». Per fi, m'ha arribat el torn i he preguntat com és possible tot això. La xica que ha fet l'explicació ho ha fet tan real que ha fet que quasi em caigueren les llàgrimes d'impotència per les injustícies comeses.

Les classes han sigut molt complicades, ja que després hem tingut exàmens, en els quals no he pogut concentrar-me correctament, ja que no he parat de pegar-li voltes al cap al que he escoltat i ara sé que passa. En menys de cinquanta-cinc minuts de classe no he pogut traure'm del cap el que he escoltat, viscut i sentit. Moltes emocions en molt poc de temps. Pense que el dia de hui ha quedat ben resumit en este xicotet relat. Demà continuaré escrivint.

PINTURES PER LA IGUALTAT

E.M.S.

(IES Misericòrdia)

I dibuixaré,
sobre murs construïts a causa de la indiferència, murs tan foscos
com la nit, la reivindicació d'una vida digna.

I pintaré amb trenta colors tan vius com l'aurora boreal,
fusionant-se per a formar un conjunt perfecte i en sintonia d'un
mateix ésser.

I serà l'obra que s'exposarà per tot el món amb més repercussió
de tota la història.

I deixaran de ser murs destruïts per a convertir-se en la paret més
llisa, brillant i impecable que hi haja hagut mai gràcies a tots, ja
que un color és un color quan tots el fem possible.

PER ALGUNA COSA S'HA DE COMENÇAR

Chami

(IES Massamagrell)

Una parella de novençans canadencs, dels quals no recorde els noms, van decidir posar en mans dels familiars la lluna de mel. Els familiars van decidir que seria una lluna de mel inoblidable i els van enviar a Palestina.

Després de quinze dies per allí, en veure Cisjordània i molts altres llocs, es van adonar que alguna cosa no els quadrava. Havien vist hòmens, dones i xiquets que els saludaven i els oferien els somriures més meravellosos que tenien, però veien que alguna cosa no hi anava bé.

Quan van tornar al Canadà i es van posar a parlar de l'experiència, els dos van coincidir que fallava alguna cosa i van decidir tornar a Palestina, però esta vegada ho van fer a la franja de Gaza. Allí la gent tenia alguna cosa a la cara que els preocupava. A la franja de Gaza van conèixer un xic d'uns catorze anys, de nom Ghassan. El xic va explicar a la feliç però preocupada parella que allí i en molts llocs de Palestina no tenien ni la mitat dels drets humans que els pertocaven. Els va contar que no tenia una educació estable, ja que a vegades no podia anar a escola o el mestre era qui tenia problemes per a arribar-hi. La falta d'aigua i menjar dificultaven la vida, i una casa estable era un somni que tenia. També els va parlar una mica d'un mur. Després d'analitzar la situació, la parella va decidir que havien de fer alguna cosa, ja que no podia ser que hi haguera tanta gent vivint en eixes condicions.

Però el primer que van decidir fer va ser ajudar a Ghassan i la seua família.

Per alguna cosa havien de començar.

PER PALESTINA

Alfa

(IES Massamagrell)

Tot va començar un 23 de març del 2000. Havia guanyat una beca per a anar a estudiar a l'estranger, cosa que no em sorprenia, ja que mon pare era jurat del tribunal suprem i ma mare directora d'un hospital. Hi anava amb un avió privat, i de sobte hi hagué una fallada de motor! Per sort, vaig poder posar-me el paracaigudes i saltar al buit. Després d'això, no recorde molt bé què va passar, només recorde una ombra.

En despertar-me, em vaig trobar dins d'una espècie de casa de pedra, xicoteta i bruta. Al meu costat hi havia un xic aproximadament de la meua edat. Li vaig preguntar on estava, però crec que no entenia el que li deia. Després d'una estona va vindre algú que em va començar a parlar en el meu idioma i em va dir on estava i què havia passat.

Pareix que em va trobar en ple desert. Hales, que era el fill i qui em va portar a sa casa, estava a Síria, que és per on passava l'avió en aquell moment. Els vaig demanar si em podrien deixar el telèfon, però em van dir que a casa no en tenien, de telèfon; vaig flipar. Si volia fer una telefonada havia de travessar la frontera i, tot i que em va sorprendre molt la resposta, vaig dir que sí.

Quan vam eixir de la casa li vaig preguntar:

- *I el cotxe?*
- *No tinc cotxe.*
- *Llavors, com anem?*
- *Doncs caminant. És ahí al costat, al cantó de la frontera. Són dos dies de camí.*
- *Què!?*

Vaig flipar: dos dies caminant per a fer una telefonada! És llavors que vam agafar trastos i em va acompanyar. En el camí, Dukes em va contar com era la seua vida allí, què havien de fer per a anar a escola, per a anar a la consulta mèdica... tot. En arribar a la frontera li vaig prometre una cosa:

- *Et promet que faré tot el que pugua per a ajudar-te a tu i la teua gent.*

I ens vam acomiadar amb una abraçada.

I ací estic, al cap de díhuit anys, en un congrés de la UNRWA per a ajudar la gent com Dukes perquè tinga la vida que es mereix amb els seus drets, els drets humans.

Parlar de refugiats és un tema complicat que alhora que em fa pensar: per què són tema de debat? Simplement són persones, persones a les quals cal ajudar. Tots podríem ser refugiats, tot depèn d'on hages nascut.

Daniel era voluntari. La seua gran devoció era ajudar la gent. Havia anat a Palestina. Els mesos van passar, li encantava contar històries amb les quals treia un somriure als xiquets, a les dones els ensenyava d'amagat a valdre's per elles a soles i als hòmens a comptar amb elles. Per a les persones d'allí era estrany, però alhora, feien cas de les recomanacions que feia.

Amita era una jove amb molta vitalitat i ganes d'aprendre. Des d'un principi ella es va fixar en ell. L'ensenyava a llegir i li explicava coses d'Espanya, el seu país d'origen. Van crear una relació, per a la gent del poble, Daniel era un més. Tots li deien Basim, perquè significa 'home que somriu a la vida'. Amina i Basim es van casar i van tindre a Badi. Basim va fundar una escola. Tot va anar bé fins que les bombes van arribar al poble. Gran part del poble va quedar destrossat. Una de les infraestructures afectades va ser l'escola de Basim i Amina. Molta gent va perdre la vida, entre els quals Basim. No entenien per què queien bombes al seu poble. Per què tantes persones mortes, entre les quals Basim, que tant havia ajudat.

Amita va quedar destrossada i el fill, Badi, plorava tothora. Per a ella seria molt dur el que sempre tenia al cap (separar-se del fill), però no permetria que es repetira la tragèdia amb ell. Badi se n'havia d'anar a Espanya amb els avis. Ella no sabia res de la seua família a Espanya, únicament les històries que el marit li havia contat. A vegades li parlava de racisme, però ella no entenia la paraula, s'havia enamorat del marit per la manera que tenia de ser, sense importar-li que fora d'una altra religió i tinguera un altre color de pell.

Després de molt d'esforç, Badi va arribar a Espanya.

I ara em pregunte: com tractem nosaltres a Badi ara que ha arribat a Espanya? És un xiquet que vivint molt feliç dins de tota la seua pobresa va tindre la desgràcia de nàixer en un territori sense llibertat i conèixer què significa una guerra, però sempre amb un somriure gravat a la cara. Eixa és la lliçó que ens dona, nosaltres ho tenim tot i la cara que fem és d'amagor.

NOMÉS UN

Aznakkkkk

(IES Massamagrell)

Fa tres-cents quilòmetres que camine cap a una nova casa, un lloc on ser acceptat i sobretot un lloc on poder viure amb drets. Estava a punt de començar ara esta història, però millor anirem una miqueta arrere en el temps.

Jo era un xiquet que va nàixer directament en un poble de persones refugiades, sense drets i sense esperança. L'única cosa que podia fer en el refugi era «jugar» amb els altres xiquets. Vos preguntareu per què remarque jugar. Perquè no considere que jugar siga amagar-se per por i no per diversió, ni anar corrent a casa si sona una alarma. Al cap dels anys, la gent podria dir que s'hi acostuma, però jo no. Així que un dia vaig avisar la meua família que feren «les maletes», que ens escapàvem per a trobar un lloc on ens acceptaren.

I per fi he arribat ací. No sé on estic, però més segur que on vivia de segur que és.

Hui és el meu primer dia d'escola, però no ací, sinó de tota la vida. Arribe a classe i tots riuen perquè no sé parlar l'idioma i tots es burlen de mi. Inclús el mestre em respecta més poc. Arriba l'hora d'esmorzar i no tinc res per a menjar perquè no sabia que s'havia de portar alguna cosa. M'assente en un banc, em tiren i riuen. Estic a punt de plorar, però llavors va arribar ell.

El xic va vindre i em va donar un tros de pa i mescla, em va convidar a assentar-me amb ell i llavors vaig saber que seria el meu millor amic.

Samir, una xica de quinze anys, havia d'exposar un treball en el qual havia de contar alguna anècdota de la vida d'algué de la seua família.

- *Hola, classe* –va dir amb entusiasme la professora.
- *Bon dia, senyoreta Carme.*
- *Hui li toca contar l'anècdota o la història d'algun familiar a Samir i a Jorge. Començarà Samir i en acabant Jorge.*

Ella es va col·locar davant de la pissarra i es va dirigir als companys. Començà Samir:

- *Hola, soc Samir i contaré una anècdota que li va ocórrer a la meua àvia Mara. Començaré explicant que va nàixer a Palestina, la qual, com tots sabeu, l'ocupa Israel des de ja fa cinquanta anys. Quan l'àvia tenia la nostra edat, Palestina era més lliure que ara, fins que hi van arribar els israelians a envair-los. Un dia com qualsevol altre, ella anava cap a escola quan, de sobte, una bomba la va arrasar, l'escola, a uns seixanta metres d'on ella estava. A partir de llavors tot va canviar, Israel volia controlar el seu país. En el 2002, quan l'àvia va vindre a Espanya pel meu naixement, a Palestina començaven a construir un mur de 725 quilòmetres que l'envoltava i quasi no deixava que ningú entrara ni isquera. Des d'aquell dia no va saber res del seu poble i no hi va tornar mai, per a així veure créixer la seua única neta i poder viure lliure. De major, m'he plantejat treballar en una ONG per a poder ajudar el seu poble, que no va tindre la mateixa sort que la meua àvia i que no té els drets que hauria de tindre. Gràcies a tots per haver-me atés i m'agradaria que ajudàreu les ONG amb este problema i que el poble palestí siga lliure per fi.*

UN DIA QUALSEVOL

Minetu

(IES Massamagrell)

Minetu és una xiqueta de dotze anys. Viu a Gaza amb sa mare, la germana i tres germans. Hui no ha pogut anar a escola pels bombardejos i el risc que això comporta, així que haurà de quedar-se amb sa mare i la germana a fer el dinar i ajudar en la faena de casa. És una cosa habitual que no puga anar a escola. Està acostumada a no poder rebre classes. Faran arròs amb curri per a dinar, és el que més li agrada i el que més bé saben fer.

Minetu agafa una cassola i posa aigua a bullir usant una bombona de gas. Sempre ha somiat una cuina en la qual hi haja vitroceràmica, un forn i altres elements que ha vist en la televisió del veí, però sap que en les seues condicions no podrà tindre-ho mai, per diverses raons com ara que no tenen diners o com que ni tan sols l'electricitat és estable (tenen aproximadament quatre hores d'electricitat al dia).

Ja ha fet el dinar, sa mare ha acabat de llavar la roba i la germana xicoteta ha escudellat el menjar als plats. Tota la família en menjarà. En acabar, no hi ha ni un gra d'arròs. Saben que el més segur és que no puguen gojar de més menjar fins a l'endemà.

Els germans han anat a ajudar uns companys seus a reconstruir una casa, cosa que no és gens estranya pel fet que les cases on viuen estan fetes bàsicament dels enderroc que la guerra ha deixat en el seu camí.

D'altra banda, Minetu descansa una estona i es posa a estudiar matemàtiques, li agrada. Pensa que algun dia aconseguirà eixir de Gaza, tindre bons estudis i treballar de professora de matemàtiques en qualsevol banda, preferiblement al seu país. Sempre li ha agradat la idea de poder ensenyar a les persones més necessitades i sobretot les que més interès tenen a aprendre. Ja és tard, així que, abans d'anar-se'n a dormir, reflexiona sobre qui podria ajudar-la. Ella no pot fer res més per a millorar la situació i demana a altres que ajuden a fer-ho. En veure que tots els que l'envolten estan en la seua mateixa circumstància, demana ajuda a l'únic que ella veu amb oportunitat de fer alguna cosa, el seu déu. Sigues tu el seu déu.

Fa cinc anys vivia amb els meus pares en un barri humil de Rafah. Vivíem en una finca amb cinc veïns més. Jo anava a l'escola del barri de davant. Tardava de cinc a deu minuts a arribar-hi. La veritat és que l'escola m'avorria prou, no em centrava en els resultats acadèmics. El que més m'agradava de l'escola era jugar al futbol amb els amics. Ens divertíem molt.

Acabades les classes, el que més m'entusiasmava era arribar a casa i menjar-me un bon plat del menjar que preparava ma mare. En acabant ràpidament feia els deures que tenia i me n'anava al parc a jugar amb els amics. Tornava a casa abans que es fera de nit. Em dutxava en arribar, sopava i me n'anava a dormir. Era dalt o baix el meu dia a dia.

Un dissabte em vaig alçar matí per a anar a comprar al centre, que es trobava a deu o quinze minuts caminant. Els meus pares es quedaren fent la faena de casa. Quan jo ja estava al mercat i ja havia comprat quasi totes les coses de la llista, només em faltava el pa i per això em dirigia al forn... de repent, un esclafit escandalós va fer callar tot el mercat, emmudits tots vam eixir del mercat a veure què havia passat. Vaig veure els bombers passar molt de pressa en direcció al meu barri. Vaig anar corrents cap allà, alarmat. Una vegada hi vaig arribar, sense la compra, per la por que haguera passat alguna cosa, em vaig plantar davant de la meua finca. No en quedava res!

Tot eren enderrocs. Vaig intentar trobar els meus pares davall dels enderrocs sense èxit. Vaig veure molta gent amb problemes. Vaig decidir ajudar-los. Vaig traure un home que no podia eixir ell a soles, després vaig agafar un xiquet –no devia tindre més de cinc anys– al braç, plorava i vaig intentar consolar-lo i el vaig portar als bombers.

Vaig preguntar si sabien alguna cosa dels meus pares. Els vaig descriure detalladament i els en vaig dir els noms complets. El xiquet i jo vam esperar més d'una hora, perquè no van trobar ni els seus pares ni els meus.

Ens van enviar a un campament de refugiats, perquè no teníem ni casa ni pares. No m'agradava gens aquell lloc. Dormíem en tendes de campanya ben humils, amb moltíssimes més persones. Ja no tenia una habitació per a mi, compartia tenda amb tres persones més; ja no anava a escola; el menjar era escàs i ens dutxàvem una vegada a la setmana. Però el que més trobava a faltar eren els meus pares. Feia sis mesos que hi era, allí, fins que una parella d'espanyols que treballava en la UNRWA va decidir adoptar-me; jo no els entenia, però per l'expressió que feien trobe que els vaig agradar.

Ara visc en una ciutat d'Espanya, València, amb els meus pares adoptius, en un pis als afores de la ciutat. Després del que vaig passar a la meua terra natal, he après a valorar: el fet de tindre una vivenda digna, el fet de cuidar la higiene personal, el dret que tinc a l'educació, el meu dret al lliure moviment, el fet de tindre un plat de menjar cada dia, les persones que et cuiden i et volen, i també el fet de tindre un nom amb el qual identificar-te. Em diuen Balgair Melikyan.

I SI RES ÉS TOT?

Loser

(IES Massamagrell)

Va ser a Síria on tot va començar per a acabar, on molts van nèixer per a morir i on uns altres van morir perquè altres pogueren nèixer. Va ser Fara, la dona de Yaqub, va ser ella qui va morir en donar a llum la seua xicoteta filla. Vivía en tan males condicions que no va poder dur a terme l'embaràs com ha de ser, no va poder fer reposos, ni va tindre ajudes mèdiques ni de res. Tan males condicions van portar Fara a morir en el part.

Ara, al cap d'un any, Yaqub viu amb la seua filla Denissa. Després de la mort de la dona tot va canviar molt per a ell. Es va tornar un home trist i apagat que intentava no mantindre molt de contacte amb la gent. Vivía al marge de la societat, amb la filla.

Un dia van arribar al campament de refugiats unes quantes furgonetes. Eren quatre furgonetes que pareixien transportar alguna cosa. Tots els refugiats van anar ràpidament a comprovar què ocorria, tots menys Yaqub i la xiqueta. De les furgonetes va eixir un xicotet grup de persones, que els van explicar que havien vingut a ajudar-los. Eren d'una ONG americana. Pareixia que hi havia algú al comandament, una dona atractiva que es feia dir Selene. Ella i tot el grup van repartir al campament tot el que havien portat: roba, paper, mantes, aliments, eines... Després d'haver repartit a tots, Selene es va adonar que faltava algú. Eixe algú era Yaqub, que estava apartat de tots, amb la filla. Selene va anar a lliurar-li el que li fera falta.

- *Necessites bolquers, un biberó o alguna cosa?*
- *No.*
- *N'estàs segur? Demana el que necessites, tenim de tot.*
- *No vull ni necessite res de ningú.*

Selene es va quedar sorpresa amb aquella resposta i va decidir contestar-li:

- *Hem vingut ací a ajudar-te i donar-te suport, tant econòmicament com emocionalment. Un company m'ha explicat la teua situació, i et comprenc, no és gens fàcil, però has de tirar avant per tu i per la teua filla. Jo també vaig perdre el marit fa temps i no he sigut una persona amb molts avantatges mai, vinc d'una família molt pobra. Així que entenc la teua situació, i no tindre res és el pitjor que hi ha, però els qui no tenim res ho valorem tot més.*
- *Què vols dir amb això?*
- *Vull dir que fins i tot no tenint res ho arribes a tindre tot, ja que valores molt més les coses.*

Així que agarra la manta. És per a tu, i pot ser que per a mi la manta no signifiqui res, però per a tu ho pot ser tot.

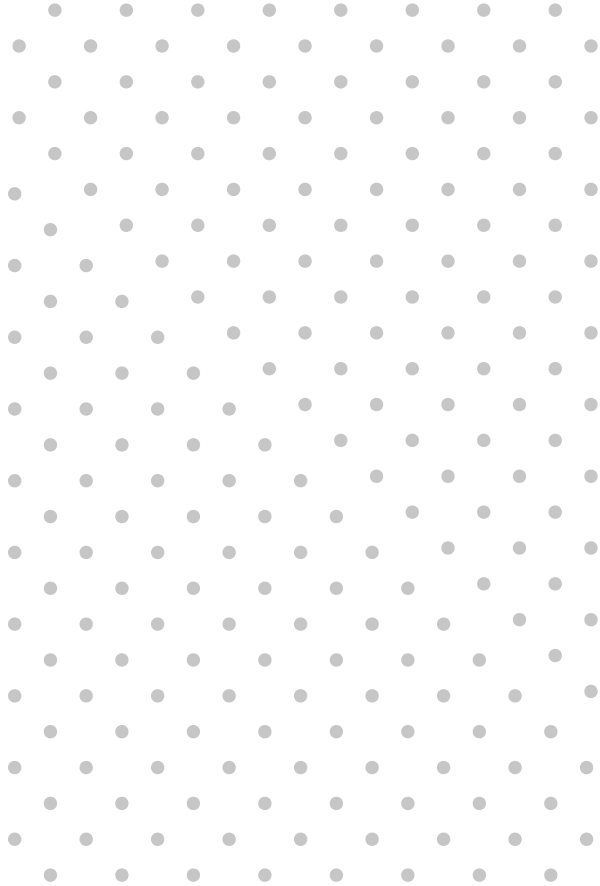
Yaqub va fer molt de cas de tot el que li va dir Selene, i des de llavors va ser quan entre ells va començar a haver-hi alguna cosa. Gràcies a això, Yaqub es va adonar del poc que tenia i com de valuós era que, sense tindre res, podia sentir-ho tot, criant la seua filla i podent refer la vida amb una altra dona.

AGRAÏMENTS

A l'alumnat de tercer d'ESO dels instituts El Ravatxol, La Garrigosa, Massamagrell i Misericòrdia, sense les mirades, reflexions i creacions literàries del qual no hauria sigut possible fer esta publicació; als equips directius i docents dels centres educatius, per la participació en el projecte i coordinació de la proposta pedagògica; als diversos col·laboradors palestins residents a la Comunitat Valenciana (Ghassan Issa El Abed, Hassan Al Sabeh i Ahmed El Sabee), que han contribuït a generar entre l'alumnat un coneixement crític sobre els drets humans des de la realitat de la població refugiada de Palestina, en acostar-nos el seu testimoniatge de vida; a l'escriptor Álvaro García, per aportar el seu saber literari i el compromís i la motivació dels seus tallers d'escriptura creativa, i a la Generalitat Valenciana, per permetre fer esta publicació gràcies a la solidaritat amb la població refugiada de Palestina i el suport econòmic per a mamprendre accions d'educació formal que contribuïsquen a construir una ciutadania global.

Volem agrair, a més, als centres educatius, universitats i professorat de la Comunitat Valenciana que aposten per este tipus de projectes i activitats, especialment els qui col·laboren amb la UNRWA Comunitat Valenciana des que es va crear. Sense la seua participació i compromís amb la transversalització de l'educació per a una ciutadania global a les aules, el nostre treball no tindria sentit i no seria, actualment, una realitat.

Moltes gràcies!

comité autonòmic
unrwa
comunitat valenciana